

HISTORISCHE VAARDIGHEDEN

GEBEURTENIS, ONTWIKKELING EN VERSCHIJNSEL

In het verleden is veel gebeurd. Historici onderscheiden dit in zogeheten gebeurtenissen, verschijnselen en ontwikkelingen. Het is essentieel dat je deze drie van elkaar kan onderscheiden en in bronnen kan herkennen. Dat Adolf Hitler in 1933 met de NSDAP de macht grijpt in Duitsland is een gebeurtenis. Dat Hitler er vervolgens in slaagt, zonder al te veel tegenwerking, meerdere malen bepalingen uit het Verdrag van Versailles negeert, noemt men een verschijnsel. Het gevolg hiervan was dat het wantrouwen van Europese landen richting Hitler en Duitsland alsmaar toenam. Dit laatste noemen we een ontwikkeling.

Bestudeer de fragmenten uit het *Gedenkboek van de Tweede Wereldoorlog* en geef per bron aan:

- of het in de bron gaat om een gebeurtenis, verschijnsel of ontwikkeling en;
- om welke gebeurtenis, verschijnsel of ontwikkeling het gaat.

bron 1 - een fragment uit het hoofdstuk *Oorzaak en gevolg*:

‘[...] maar hij wilde er graag zeker van zijn dat Rusland niet zou ingrijpen als Duitsland Polen aanviel. Hitler geloofde niet dat Stalin graag ruzie met Duitsland wilde, maar toch maakte hij zich er ongerust over dat Rusland in langdurige onderhandelingen verwickeld was over een verdrag met Engeland en Frankrijk. Er moest iets gebeuren. [...] Een paar dagen later arriveerde er een Russische ambassadeur in Berlijn. [...] Met de ondertekening van dit verdrag op 23 augustus leek de weg naar Polen open voor Hitler.’

bron 2 - een fragment uit het hoofdstuk *De Blitz: een regen van bommen*:

‘Op 30 augustus 1940 liet de Duitse radio aan Londen weten dat de aanvallen van de Luftwaffe nog maar het begin waren. Voor deze ene keer sprak de Duitse propagandamachine de waarheid. Om 4.56 uur op de mooie nazomermiddag van zaterdag 7 september kondigde het Londense luchtalarm de komst van 375 Duitse bommenwerpers en gevechtsvliegtuigen aan. [...] Op maandagnacht werden er 370 gedood en 1400 gewond. Op dinsdag liet een nieuwe grote aanval een even angstaanjagend spoor van vernielingen achter. [...] Er waren in november eigenlijk maar drie nachten waarin Londen niet gebombardeerd werd. [...] Eind november 1940 waren 12.696 mensen in Londen en omstreken omgekomen.’

bron 3 - een fragment uit het hoofdstuk *Barbarossa*:

‘Hitler had er nooit een geheim van gemaakt dat hij het communisme verafschuwde en dat hij de joodse bolsjewieken wilde uitroeien. [...] De waarheid was simpelweg dat het niet-aanvalsverdrag niet meer dan een truc was om tijd te winnen. [...] Zo kwam het, dat de Russische strijdkrachten, toen de beslissende dag van Operatie Barbarossa aanbrak, totaal niet voorbereid waren noch op de razernij van de verraderlijke aanval, noch op de wreedheid waarmee de Duitsers de Russische burgers en krijgsgevangenen behandelde.’
